

Bekämpning av insekter i höstraps

Sommaren 2018 kom att gå till historien som en av de torraste i mannaminne och i flera fall mer där till. 2018 blev också insekternas år i oljeväxter. I princip var hela "insektsboken" närvarande på någon plats i Sverige.

I Södra Sverige förekom lite mer rapsbaggar än normalt men rapsen hann förbi sina mest kritiska stadier vilket den inte gjorde i östra Mellansverige. Men symptomatiskt är att inflygningen blev mycket koncentrerad och intensiv i värmen.

Koncentrerad var också inflygningen av blygrå rapsvivel i Södra Sverige. Störst inflygning förekom under vecka 20 med lokalt mycket stora fångster i gulskålar. Graderade vivlar per planta toppade på 0,8 men lokalt var angreppen större. Nivåerna 2018 var inte lika höga som 2017. Men den blygrå rapsviveln bidrar genom sin äggläggning i rapsskidor till angrepp av skidgallmygga vilkens population också är av betydelse för skadan i rapsgrödan.

Under vecka 21 noterades de första skadorna av skidgallmygga i Skåne. Skadebilden av skidgallmygga var generellt sett lägre 2018 än 2017 men stora variationer finns. Inflygningen av insekter blev stor i det varma vädret men rapsgrödans snabba utveckling i värmen kan ha minskat skadorna även om det är en klen tröst i torkan som ensamt orsakade det största skördetappet.

2018 anlades 4 försök i serien L13-810 för bekämpning av blygrå rapsvivel. 3 försök placerades i Skåne och ett i Östergötland. På förhand var bestämt att de tre mest angripna skulle sköras.

Årets försök uppvisade hälften så stora skador av skidgallmygga som 2017. Enskilt uppvisar två av försöken liknande signifikanta resultat men i en sammanställning blir inte resultatet signifikant. Man kan dock utläsa att det mest intensiva ledet, led 3, med tre olika behandlingar med fyra olika produkter, Avaunt, Mavrik, Mospilan och Fastac inte varit bättre än två behandlingar med Mavrik och Mospilan som i led 2. De två andra leden 5 och 6 med Avaunt i DC 57 har heller inte kunnat påvisa att Avaunt skulle ha någon bra effekt eller långtidseffekt som ger uttryck som mindre skador av skidgallmygga vilket ligger i linje med fjolårets försök. Led 4 med Trebon ser inte ut att ha fungerat speciellt bra.

I försöken i Skåne har graderats mycket liten förekomst av blygrå rapsvivel. I Östergötland har man rapporterat ovanligt mycket vivlar per planta men man uppnår inga behandlingseffekter.

Störst merskörd, dock ej signifikant, har behandlingen med 0,2 Mavrik i DC 61 samt 0,15 Mospilan i DC 67 gett. Behandlingsdatumerna för dessa åtgärder ligger nära dom högsta avläsningarna som gjorts i gulskålar av Växtskyddscentralen under 2018. Behandlingen med Avaunt i DC 57 ser ut att ha varit för tidig för att minska skadorna av skidgallmygga, det stämmer också med hur Avaunt fungerar som appliceras på utsidan av gröna knoppar och inte skall komma i kontakt med gula blomdelar i vilka blygrå rapsvivel håller till.

Återigen visar insekticidförsöken i blomning att behandling endast är meningsfull då skadeinsekter finns i grödan. I annat fall skall man avstå.

Tabell I. Seriesammanställning två försök i Skåne 2018. L13-810

Led	Behandling	Beställare	Tidpunkt DC	Skador DC79-83	Skörd kg/ha 9 %	Merskörd kg/ha 9 %
1	Obehandlat	Regioner		5,0 a	4 552 a	
2	0,2 l Mavrik 2F & 0,15 kg Mospilan SG	NA/ADAMA	61 & 67	1,3 a	4 860 a	308
3	0,17 g Avaunt & 0,2 l Mavrik 2F + 0,15 Mospilan & 0,4 Fastac	Lantmännen	57 & 61 & 67	1,9 a	4 769 a	217
4	0,2 l Trebon	NA	67	4,2 a	4 696 a	144
5	0,17 g Avaunt & 0,2 Mavrik 2F	SFO	57 & 61	4,1 a	4 633 a	81
6	0,17 g Avaunt & 0,2 l Mavrik 2F	SFO	57 & 67	5,2 a	4 725 a	173
LSD				4,62	376	
CV				49,71	3,11	